

ea ipsa, ad quæ alij Cantores non Præbendati teneantur, nisi hebdomadarij fuerint, ac propterea, in aliquo ejus hebdomadæ ministerio occupati existant, fervare similiter debeant. Qui autem contra hanc ordinationem fecerint, multæ subiaceant.

§. VII.

INSUPER, idem Magister, & Cantores in omnibus Dominicis Paschaliū festivitatum diebus, ad primas, & secundas vespervas Domini Sabaoth, in reliquis etiam Dominicis, & Beatæ MARIE festivitibus observare solitis, ad primas vespervas, primum, tertium, & quintum Psalmum; ad matutinum vero Canticum *Benedictus*, alternis cum Organo Versibus ea musicæ differentia, quæ *fabardon* dicitur; Hymnum tamen, & Canticum *Magnificat*, tam ad eandem primas, quam ad secundas vespervas, totam quoque Missam, non solum in præmissis festivitibus, sed etiam in alijs duplicibus majoribus similiter observari solitis, Cantu figurato Canere teneantur.

§. VIII.

PRÆTEREA, a prima die Sabbati Quadragesimalis usque ad Feriam tertiam majoris hebdomadæ inclusive Antiphonam *Salve Regina*, & tam in Nativitatis, & Epiphaniæ Domini diebus, quam in Assumptionis, ac Nativitatis Beatæ MARIE, & alijs pro tempore nominandis Festivitibus Cantilenas rhythicas, devotas quidem, & honestas, ac per Prælatum approbatas, atque in Dominica Palmarum Passionem Domini, & in majori hebdomada primas ad matutinum Lamentationes, aliæque officia, eisdem in Tabula committenda, cantare debeant.

STA-

STATUTORUM

PARS SECUNDA.

CAPUT I.

De Capitulis in Ecclesia habendis, illorumque tempore, & assistentiæ modo.

§. I.

DUOBUS cujuslibet hebdomadæ diebus, per Ecclesiarum hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ erectionem designatis, Capitulares ad Capitulum congregari debent; quacumque videlicet tertia FERIA, ut de temporalibus ad mensæ Capitularis, & fabricæ bona spectantibus negotijs agant; quilibet quoque sexta FERIA, ut de spiritualibus rebus, ad Divini Cultus reformationem pertinentibus differant. Ad illud vero, non nisi post Horarum Canoniarum Officium, nempe post primam, quousque tertia, vel sexta dicenda sit, vel post Missæ majoris celebrationem accedant: Ita ut tam ad Præbendarum, Beneficiorumque suorum obligationem, & scopum (qui Divinus est Cultus) quam ad congregationes Capitulares, quæ vel præscripto, vel Vespertino post horarum recitationem tempore haberi possunt, potius attendant.

§. II.

CUM primum locum Capituli ingressi fuerint, ad Sacram ibi propositam Imaginem singuli preces fundant, ac servato antiquitatis ordine, suo quisque

Ex Eccl. Compostel. c. 95. 96. 97. 98. & 99.

Consuetu Gran. c. 60. tit. del Cabildo.

Cons. Milan. 3. tit. de his, quæ ad Capitulum pertinent.

Conc. Compost. a. D. 7. & Conc. Tolet. a. 3. c. 12.

Statutum Ecclesie Compostel. c. 93. & Limesf. 2. c. 74. Milan. 1. p. a. tit. de his, qui dignitates, personatus, aut Canonatus habent, verb. Canonici.

Iuvat Concil. Milan. 3. tit. de his, quæ ad Capitulum pertinent.

S 2

que

CAPUT II.

Quando, & quomodo convocanda sint Capitula ante diem.

§. I.

QUANDO grave aliquod negotium ex jam consideratis, ad quod omnes congregandi sunt, occurrerit, vel de novo successerit, quamvis in ordinarijs Capituli diebus tractandum veniat, Præsidentis sceptrifero, ut Capitulares omnes ad Capitulum vocet, præcipiat, ad casus videlicet sequentes.

Ad assignandum pro officio alicui committendo salarium, & ad aliquid Capitulo proprium, sine ullo eorum, quæ Sancta hæc Synodus super hoc decrevit, præjudicio, alijs condonandum.

Ad nominandum etiam Pincitorem, Calculatores, Oeconomos, Cæremoniæ Magistram, Ecclesiæ Capellanos, Ministros, & Famulos, aliosque quoscumque, tam mensæ Capitularis, quam aliarum rerum Officiales a Capitulo deputandos, eosque, salva in omnibus præcipua Prælati potestate, juxta juris dispositionem, ac Sacri Concilij Tridentini, hujusque Sanctæ Provincialis Synodi Decreta, removendum.

Præterea, ad respondendum quibusvis alicujus momenti Regiæ, vel Romanæ Curiæ Litteris, vel Procuratores constituendum, vel Capitulum ad aliquid obligandum, vel etiam lites, & causas movendum, aut motas prosequendum.

Insuper, ad possessionem alicui Capitulari noviter admittendo tradendam.

Ad

Exstito, eschista Granat. c. 60. tit. del Cabildo. §. 5. comienza (quando algun negocio hubiere.)

Lib. 3. tit. de rebus Ecclesiæ §. 2.

Seff. 25. c. 6. Lib. 1. tit. de majoritate, & obediencia, §. 1.

Ad quodvis etiam legatum Capitulo relicto acceptandum.

Necnon ad Nuntios, tam ex Beneficiatis, quam ex alijs non Beneficiatis quocumque opus fuerit mittendum.

Ad quæcumque item Ecclesiæ, aut mensæ Capitularis bona stabilia permutandum, vel alienandum, vel transferendum.

Ad quamlibet quoque rem, Ecclesiæ statum concernentem, mutandum, & ordinandum.

Denique, ad ea, quæ semel deliberata, & definita fuerint a Capitulo, revocandum, & annullandum.

§. II.

AD præmissa igitur omnia, & singula, & ex noviter occurrentibus, quæcumque Capitulo bene visa, quamvis ordinarijs diebus, tertijs videlicet, ac sextis Ferijs tractanda sint, Capitulares omnes in Civitate pro tempore existentes, per sceptriferum, qui Capitulum ad nonnulla negotia specialem convocacionem requirentia, congregari singulis illorum denuntiet, ante diem vocentur.

§. III.

SI autem alijs non ordinarijs Capituli diebus negotia hujusmodi de novo occurrerint, dum Capitulares omnes tunc in Civitate degentes in Ecclesia reperiuntur, ibi etiam ad Capitulum statim habendum, congregentur. Adveniente vero solita Capituli hora, quicumque illi intervenerint, tam præmissa, ad quæ specialiter vocati fuerint, quam quæcumque alia præterea occurrentia, reliquis, vel non

X

ve-

§. VI.

Omnium deinde suffragia, quantumvis fuerint inter se contraria, Præsidentis resumatur, & colligatur, & quod eorum pars major deliberaverit, hoc tanquam potissimum tenendum fore declarat. Idque per Secretarium Capituli, nihil propterea dolentibus ijs, qui contrarium senserint, faciat in actis annotari. Si quis autem se ab ea Capituli deliberatione, sic annotata gravari protestatus fuerit, protestationem huiusmodi idem Præsidentis apud acta Capitularia scribi, illamque cum opportuna actorum interjectione, in forma fidei faciente, conscriptam, eidem protestanti, ut si voluerit, ad competentem iudicem recurrat, ab eodem Secretario gratis dari præcipiat. Ea autem negotia, quæ iustitiam concernant, non ex Capituli suffragiis, sed ipsius advocatorum sententia, prout iustitia poposcerit, explicantur. Quoties vero similes casus contigerint, jurisperiti ab omni affectione immunes, & quoad fieri possit, non Capitulares consulantur. Et quoniam in actibus Capitularibus huiusmodi nonnullæ sæpe discordiæ, inimicitia, ac discussiones exoriri solent; ideo hæc Sancta Synodus omnes in Christo monet, ut modestis, ac temperatis verbis, & quibus nemo lædi possit, utantur. Quod si quis adversus alium inhoneste, aut injuriose locutus fuerit, statim sex dierum emolumentis, & graviori, si opus fuerit, poena per majorem Capituli partem, juxta excessus, & scandali qualitatem moderanda, mulctetur. Cujus quidem poenæ executio omni prorsus appellatione postposita fiat, ut sic damnis majoribus, quæ evenire possent,

IV. 2

T

annuinq. oc

occurratur; paxque, & unitas, Ecclesiasticis Personis digna, servetur; ac ejus generis culpæ, quæ Prælatum, & ejus Vicarium latere possunt, aliqua punitione corrigantur. Locum Capituli nullus, nisi Superpellicio, ac tempore exigente etiam Cappa indutus, sub amissionis suffragij poena ingrediatur; ut sic omnes hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ Ecclesiæ laudabilem consuetudinem, ac traditionem, quam in hoc tenuerunt, teneant.

NULLUS Capitularis Dei Domini nostri, aut gloriosæ Matris ejus, aut cujusvis Sanctorum nomen juret; qui vero semel per Præsidentem monitus adhuc juraverit, unius mineralis pondus Ecclesiæ fabricæ applicandi, & in quadranti ad hunc effectum signandi, poena mulctetur. Idque non solum in Capitulo, sed etiam in Choro, & qualibet Ecclesiæ parte servetur: Ita ut quilibet Capitularis fratrem suum jurantem, monere, eundemque, si contumax fuerit, Præsidenti, qui ipsum præscripta poena corripiat, denuntiare curet.

Capitularem in Capitulo existentium nullus ad aliquid loquendum, nisi in forma superius expressa, surgat a loco suo, ubi quiete, quousque Capitulum finiatur, sedere debet, nec inde, nisi de Præsidentis licentia, sub emolumentorum unius horæ ejus diei mulcta egrediatur.

SI aliqua ex causa quispiam ex Capitularibusensem, aut mucronem, aut aliud telum in Ecclesi-

III. 2

T2

fia,

fia, vel Choro attulerit, pro delicti, Personæ, & lo-
ci qualitate, arbitrio Ordinarij plectatur.

QUOTIES alicujus negotij tractati secretum Ca-
pitularibus ex eorundem pro majori parte sen-
tentia indicendum fuerit, sub pœna præstiti jura-
menti indicatur, aut si eidem Capitulo videbitur,
novum de secreto servando juramentum ab omnibus
præstetur, & qui jurare noluerit, unius, aut (si vi-
debitur) plurium dierum emolumentis mulctetur, ac
suffragio privatus extra Capitulum fiat.

CAPITULARIS autem, de cujus, aut fratris, aut
propinqui negotio agitur, & qui, vel a Capitu-
lari offensus esse, vel Capitularem offendisse præten-
ditur, Capitulo, quandiu super hujusmodi rebus con-
sultabitur, non intersit.

CAPITULARES autem ad Capitulum convocare
Decano in Ecclesia existenti, si in idus Digni-
tati, aut Canonico Seniori, extra Ecclesiam vero si-
militer, Decano in Civitate regenti, & eo absente,
Dignitati, vel Canonico hujusmodi Seniori, incumbat.
At si aliquando tale negotium occurrerit, quod solum
Capituli diem expectare non possit, ac Decanus,
vel eo absente, Præsidentis per aliquos Capitulares re-
quisitus, Capitulum congregare noluerit: duo, vel
tres Capitulares, ne hujusmodi negotium pereat, aut
deterius fiat, Capitulum invitari faciant, quo casu
cessante, nemo sub gravi, quam subeat, pœna, Capi-
tulares ad Capitulum vocare presumat.

Negotiorum omnium occurrentium Decanus,
aut Capituli Præsidentis rationem habeat, ut il-
la, omni mora postposita, prout oportuerit, expedian-
tur. Itaque non de pluribus simul agi permittat, sed
quod primo propositum fuerit, ante reliqua omnia
diffiniatur, & concludatur: Negotium vero semel dif-
finitum, quantumvis aliquis Capitularis, qui diffini-
tioni hujusmodi defuerit, & de novo ingrediatur, ni-
si de totius Capituli mandato, iterum consultari, aut
per suffragia diffiniri non possit, cum absentes Capi-
tulares de sic deliberatis, ac diffinitis postea informa-
ri valeant.

TAM litteræ transmittendæ, quam singula solu-
tionum, & expensarum justæ Capituli facien-
darum mandata, necnon procuratorum, obligatio-
num, ac provisionum Capitularium instrumenta, ejus-
dem Capituli nomine subscribenda per quatuor Capitu-
lares (nempe Dignitatem, Canonicum, integrum, ac
dimidium Portionarium, alternatim singulis quibus-
que mensibus, incipiendo ab antiquioribus) depu-
tandos, quamvis ipsi in præmissorum deliberatione
contrarium senserint, sub pœna ipsius Capituli arbi-
trio infligenda, subscribant; duo quolibet anno ex
Capitularibus ad id magis idoneis, procedendo a Di-
gnitatibus Calculatores nominentur, qui simul cum
Secretario Capituli, & computatore totius massæ, in-
specta punctatoris Chori relatione, Calculos, ac di-
stributiones mensæ Capitularis, omnibus Beneficia-
tis, Officialibus, & Chori Ministris juxta quotam cu-
juslibet

iuslibet illorum partem, ac salarium, competentes faciant.

§. XV.

Quotiescumque aliqua perpetui, vel redimibilis census translatio, juxta motus proprii felicitis recordationis Pij Papæ V. formam, aut quævis alia similis scriptura contractus facienda sit, Capitulares omnes per diem ante, ut moris est, convocentur, quatenus an pro eodem pretio censum hujusmodi accipere, illumque alicui Beneficiato, non nisi sub severissima cautione (super quo hæc Sancta Synodus eisdem Capitularibus conscientias onerat) locare velint, mature deliberent.

§. XVI.

OMNES vero regie provisiones, ac litteræ, quæ pro tempore Capitulo transmittentur, in eodem Capitulo per ejus Secretarium legantur, ac si alicujus momenti fuerint, notatis datæ, ac receptionis ipsarum diebus, statim in Præsidentis (cui hoc in primis injungitur) præsentia, per eundem Secretarium sub fideli Archivij custodia reponantur.

§. XVII.

Incumbit autem Capitulo, aliquem Capitularem Divini Cultus zelo, ac diligentia ferventem a Præfato approbandum deputare, qui Sacrorum Custodias, Bibliothecas, resque omnes Ecclesiæ videnti, & quid reparatione, aut mutatione indigeat, advertendi, sepulturas quoque signandi, ac distinguendi curam suscipiat.

§. XVIII.

§. XVIII.

Computator totius massæ per Prælatum, & Capitulum nominandus, calculos distinguere, ac rationes ab omnibus reddituum decimalium pro tempore existentibus, economis simul, vel divisim exigere, quæcumque item pecuniarum, jussu Capituli solvendarum mandata considerare, & in aliquo ad hoc specialiter habendo, ac sub Archivij, quod ex Decreto hujus Sanctæ Synodi erigi debet, custodia servando libro annotare teneatur.

Lib. 3. tit. de
rebus Eccles. ob-
servandis §. 6.
& 7.

§. XIX.

PRÆMISSA vero omnia, & singula, sicut præfertur, ordinata, & statuta primus omnium Decanus, seu Præsidentens, quicumque pro tempore fuerit, tam in Choro, quam in Capitulo servet, & opere compleat; quod si non fecerit, non solum in ijs, quibus ipse alios multare potest, sed si visum fuerit, etiam in pluribus in Capitulo multetur. Nihil autem præter hujusmodi ordinationes, vel propria autoritate, vel sine expressa Capituli deliberatione, ac sententia faciat, nec aliquibus magis, quam alijs favorem, vel opem præstet; sed erga omnes Capitulares, & Beneficiatos, ac in universum quascumque Personas Ecclesiasticas modeste, & urbane se gerat. Qui etiam e converso ab omnibus honoretur, ac veneretur; ita ut quando excefferit, aut defecerit, non publice, sed in Capitulo, vel separatim reprehendatur.

que loco sedeat, post hæc Præsidentem se signo Sanctæ Crucis signet, ac intelligibili voce dicat: *Sancti Spiritus adsit nobis gratia* &c. & *Adjutorium nostrum*, &c. & *Orationem Sancti Spiritus Domine* &c. & *Actiones nostras* &c.

§. III.

SEXTIS Ferijs de competenti Altaris, & Chori ministerio, ut defectus (si qui fuerint) emendantur, & in futurum caveantur, ac inobedientes pro culpæ modo mulctentur, potissimum agant: Ita ut Præsidentem ad decentiam, honestatem, silentium, attentionem, ac devotionem, & id genus alia, Deo ministrantibus necessaria, Capitulares publice adhortetur, ipsosque ijs præcipue virtutibus incumbere, quibus Chori decentiæ, & inuncto sibi muneri satisfaciant, ut hoc laudabili exemplo reliqui Ecclesiæ Ministri ad similem Divini Cultus observantiam excitentur; idemdem moneat, & si opus fuerit, succentorem, Punctatorem, Cæremoniæ Magistrum, ac ceteros Officiales vocari faciat, animadvertat, & corrigat, quatenus Dei optimi maximi obsequio, ejusque cultus felicioribus augmentis incumbant.

§. IV.

TERTIJS vero Ferijs de temporalibus tam mentis Capitularis bonis, quam quævis alia negotia concernentibus rebus deliberent: Ita ut non nisi Præsidentem, aut de illius, & Capituli licentia quisvis, Capitularibus omnibus interea tacentibus, & attentè auscultantibus, occurrentia negotia proponat.

§. V.

§. V.

HIC vero in suffragijs ferendis servetur modus, ut prius res proposita ab omnibus non solum bene audiatur, sed etiam, si ardua fuerit, per convenientem sine clamoribus colloquutionem discutatur, & percipiatur; ac si adhuc talis fuerit, quæ maturiori consultatione indigeat, de majoris partis ejusdem Capituli sententia ad alium diem differatur; si minus illico resolvatur, tuncque ante omnes Præsidentem brevi, ac compendioso loquendi modo (quo etiam reliqui utantur) suffragium ferat, deinde singuli, servato antiquitatis ordine, suam similiter sententiam dicant, ita ut nullus aliorum, vel sermonem interceptat, vel sententiam resumat, vel etiam reprehendat: sed quilibet quicquid, inspirante Domino, senserit, nemine id ægre ferente, aut aliquo modo impediente, libere ibi pronuntiet. Sit quisque sermonis initio, ac fine, aliquam nudato capite inclinationem Capitulo versus Præsidentem (cui etiam sermo dirigendus est) faciat. Præfato autem ibi Præsidente Capitularis locuturus, postquam nudo similiter capite se erexerit, ac iterum sedens cooperto capite suam sententiam protulerit, rursus detracto pileo surgat, ac inclinato corpore eidem Præfato reverentiam præstet. Sic igitur omnes suffragia ferant, & primi novissimos, sicut ab eis auditi sunt, patienter audiant. Qui autem alterius suffragium interruperit, quatuor regalium primo, octo vero secundo, ac si perseveraverit, multiplicata eorundem regalium poena; quæ in quadranti irremissibiliter exequenda signetur, juxta hujus Synodi Provincialis Decreta puniatur.

T

§. VI.

Lib. 3. tit. de Beneficiis Capite. Ecclesiar. § 2.

venientibus, vel si, ut præfertur, legitime occupati existant, suffragium non mittentibus deliberent, ac definiant.

CAPUT III.

De Capitulo in Choro non nisi de levibus rebus habendo.

§. I.

VOLENS præterea hæc Sancta Synodus, pluribus absurdis, ex habito in Choro Capitulo hæctenus exortis occasionem tollere; Capitularibus omnibus pro tempore existentibus, ne deinceps in Choro, aut alibi, quam in loco ad id specialiter deputato Capitulariter convenire, aut de negotijs semel in Capitulo diffinitis, vel diffiniri ceptis, aut alias gravibus deducibiles hinc inde rationes habentibus, agere possint in futurum prohibet. Et nihilominus, ut quoties necessitas, quæ Congregationem in loco solito habendam expectare non debeat, fuerit, aliqua levia ad felicius, & ornatus Ecclesiæ ministerium, & non aliter dirigenda negotia deliberare, & providere valeant, permittit.

CAPUT IV.

De Generali Capitulo, binis quibusque mensibus habendo.

§. I.

INSUPER, ut singulæ hujus Provinciæ Ecclesiæ auctiori spiritualium, temporaliumque bonorum cu-

Ex Const. Hisp. c. 16. fol. 20.

Ex Const. Hisp. c. 73. fol. 274. & condu.

cumulo, ac splendidiore Beneficiorumque, atque servientium ministerio semper vigeant; eadem Sancta Synodus statuit, ut præter ordinaria singulis hebdomadis, modo præmissis, habenda Capitula, unum generale extraordinarium, binis quibusque mensibus, die a Præsidente per expressum Prælati mandatum designando, Capitulum habeatur, ad quod Capitulares omnes per sceptriferum, quatuor ante diebus, vocentur, ut ibi, tam de litium, causarumque pro Capitulo, aut contra ipsum pendentium statu, diligentibus factis, vel omisissis, utilitate, vel damno, reparatione quoque, vel directione; quam de completa, vel incompleta decimarum exactione; & quacumque OEconomorum, tum pro massa, tum pro fabrica deputatorum, siqua fuerit in exigendo negligentia, vel collusionem, exactarumque rerum, ac pecuniarum partibilium quantitate, diligenter ab omnibus consultetur: ac de necessario, & opportuno remedio in omnibus, maximeque in rebus Divini Cultus decentiam, officiorumque celebrationem concernentibus, provideatur.

CAPUT V.

De negotijs gratiam, vel justitiam concernentibus.

§. I.

AD tollendum vero omne dubium, & dissensionum, quæ sæpe in communitatibus ex ignorantia procedunt, materiam; hæc Sancta Synodus declarat, illa gratiæ negotia vocari, quæ

X2

cit Ecclesia C. post. in suis statutis c. 94.

Ex Const. Hisp. c. 95. & 96. & in statutis Compost. ac 108. usque ad c. 111. & ex consuetudine Granatensis c. 60.

In mera ejusmodi gratiam faciendis voluntate consistunt, nullamque petenti actionem juridicam tribuunt, quæ si majori Capituli parti visum fuerit, secretis suffragijs Capitularium libertati, & paci, magis opportunis diffiniantur. Quæ autem petenti jus, & actionem in judicio competentem præbent, ea justitiæ negotia nuncupari; quæ tanquam talia, sive publicis, sive de majoris partis Capituli sententia, secretis hujusmodi suffragijs, omni mora postposita, consulantur, ac deliberentur; ita ut, quæ in similibus justitiam concernentibus rebus, a Capitulo pro majori parte diffinita fuerint, si cetera de jure necessaria concurrant, executioni mandentur.

§. II.

Ordinat præterea eadem Synodus, ut quoties aliquod gratiæ negotium Capitulo propositum negari, decretumque Capitulare desuper factum semel publicare contigerit, illud per suffragia iterum deliberari nullatenus possit; nec aliquis Capitularis contra præstitum de secreto servando juramentum, vel adversus alium Capitularem quidpiam manifestare, dicere, aut insinuare directe, vel indirecte præsumat. Pro cujus ordinationis observantia, eadem Sancta Synodus Præsidentis consensum operat, Capitulo pariter injungens, ut quoties Præsidentem in præmissis excessisse repererit, eundem duorum dierum emolumentis multatum corripiat; cuiuslibet denique Præbendato in Sancta Obedientiæ virtute præcipiens, ut, si Capitulum hac in parte negligens esse cognoverit, Prælato, qui multam hujusmodi, ut par est, decernat, & exequatur, prædictum Præsidentis excessum fideliter exponat.

CA-

CAPUT VI.

De modo, quo gratiæ in Capitulo factæ concedi potest.

§. I.

CUM sæpius evenire soleat, ut, quamvis legitima Capitularium convocatio per sceptriferum ante diem facta fuerit, aliquis tamen Præbendatus, vel propter ægritudinem, vel aliam justam absentiam causam, vel certe propter ejusdem sceptriferi incuriam, Capitulo, in quo gratiæ negotium deliberatum fuit, interesse non potuerit, factamque hujusmodi gratiam fieri non debuisset judicaverit, ideo hac perpetua Synodali constitutione decernitur, ut idem Capitularis, qui ab eo Capitulo absens, interim tamen præfens in Civitate fuerit, possit infra triduum, tam in Capitulo, quam coram Capitulo Secretario gratiæ, ut præfertur, factæ contradicere, protestatus in forma se eidem gratiæ in proxime habendo Capitulo expresse contradicendum. Si vero Præbendatus, ut supra contradicens prædictæ convocationis tempore extra Civitatem degerit, eandem gratiam modo, & forma præmissis, infra octo dierum spatium impugnare valeat. Qua facta contradictione, gratia hujusmodi suspendatur, quousque Præbendato, qui, ut præfertur, contradixerit interveniente, iterum secretis suffragijs calculis videlicet albis, ac nigris suffragantium libertati accommodatis, delibere.

Y

CA-

CAPUT VII.

Quomodo negotium per suffragia conclusum, iterum tractari non possit, & quando possit.

§. I.

NE Capitularia Decreta, quavis ex causa, vel ad cuiusvis Personæ instantiam quotidie revocentur, hæc Sancta Mexicana Synodus firma in posterum ordinatione decernit, & mandat, ut quidquid semel in Capitulo deliberatum fuerit, sive gratiam, sive justitiam concernat, nisi justa, & urgens causa supervenerit, iterum tractari minime possit; tunc vero Capitulares omnes, exposita per sceptriferum sufficienti ejus negotij ratione, ante diem vocentur, ita ut quotquot illud negotium aliquando decreverant; ejusdem consultationi rursus intersint, & qui absentes fuerint, sub competenti desuper assignando termino expectentur. Quod si loci, in quo absentes reperiuntur, distantia tanta fuerit, ut ex adventus ipsorum expectatione grave aliquod discrimen, vel inconveniens suboriri posse credatur, quod, datis suffragijs, major Capitularium pars deliberaverit, id ipsum, & nihil aliud executioni mandetur, super quo eadem Synodus conscientiam Præsidentis graviter onerat; & nihilominus præcipit, ut illius vel incuria, vel malitia, per quemlibet Capitularem, Prælato, qui de opportuno remedio provideat, exponatur.

CA.

CAPUT VIII.

De Horum statutorum lectione, ac repetitione.

§. I.

AD occurrendum excusationibus, ex affectata rerum ignorantia suboriri solitis, hæc Sancta Synodus inviolabili sanctione constituit, & mandat, ut hæc ipsa statuta, simul cum Cæremionali per eandem Synodum in eis decreto, & ordinato, quolibet secundo post cuiusvis anni principium futuro Capitulo, publice legantur, idque Præsident, sub pena quatuor pondo monetæ harum partium (quæ statim, si negligens fuerit, fabricæ solvat) accurate perficiat: Reliqui vero Capitulares, quamcumque in præmissis notaverint Præsidentis incuriam, Prælato, qui de necessario remedio provideat, indicare teneantur.

CAPUT IX.

Quomodo mulctæ per Capitulares invicem remitti non debeant.

§. I.

UT quæcumque Prælati sententiæ, Provisiones, & mandata debitam executionem habeant, ac suprema ejus Jurisdictio, & (qua velut Ecclesiæ Sponsus ornatur) autoritas optatum fortiaur effectum: ordinat propterea, & mandat

Y 2

San-

Ex Eccl. Comp.
post. in suis sta-
tutis c. 119.

Lib. 3. de Beneficiis Cathedralium Ecclesiarum. §. 2. & infra vide 4. p. c. 20.

Sancta hæc Mexicana Synodus, ea in poenarum, condemnationumque, atque multarum remissionibus observari, quæ per eandem Synodum in titulo de Beneficiis Cathedralium Ecclesiarum, & eorum officio decreta, & provisã sunt.

CAPUT X.

De Secretarij Capitularis officio, & obligatione.

§. I.

AD necessariam, & opportunam Capitularium negotiorum expeditionem, hac ordinante Synodo, statuitur, ut Secretarius Capituli omnibus Capitularibus actibus interesse, atque adeo extraordinarijs quidem Capituli diebus, velut Capitularis quisque vocatus; ordinarijs autem etiam non vocatus, ad Capitulum venire, locumque Capitularem primus omnium ingredi, & in aliquo, ibi sub fideli caplæ custodia, servando libro, quo res Capitulares contineantur, omnium cuique Capitulo intervenientium Præbendorum nomina præmittere, & quæcumque in ejusmodi Capitulo deliberata fuerint scribere; impositas quoque multas punctis adnotare teneatur. Quoties autem Capitulo defuerit, unius diei emolumento pro salarij rata mulctetur.

§. II.

TAM admissionis tempore, quam quoties justus fuerit, solitum de servando actu, Capitularium secreto juramentum, sicut quisvis Præbendatus præ-

Ex Consuetudine
Gran. c. 61.

Ex Consuetudine
Gran. c. 61.

prestare, idque pro negotiorum exigentia inviolabiliter observare debeat.

§. III.

QUI non solum actus omnes Capitulares, sed etiam quæcumque ad Capitulum spectantia instrumenta condat, omnesque ejusdem Capituli nomine mittendas Litteras sine ulla præter assignatum illi salarium mercede componat, & scribat.

§. IV.

OMNIBUS item calculis, ac partitionibus a Capitulo per Calculatores ad id deputatos, quædocumque faciendis interveniat, illosque, & illas sub caplæ Capitularis prædictæ custodia reponendos, ac reponendas registret, & quæcumque necessaria, transumpta ex illis accipiat.

§. V.

OMNIA insuper, & singula, sive a Capitulo, sive a fabrica, Hospitalisve, Administratoribus deliberata, quæ ad OEconomum diriguntur, pecuniarum mandata faciat, & in eisdem actibus Capitularibus similiter referat, ut debita illorum ratio habeatur.

§. VI.

QUEMLIBET quoque actum pro Capitulo parte quibuscumque Personis notificandum, idem ipse notificet, si secus fecerit, ejusdem Capituli arbitrio imponendæ multæ subiaceat.

§. VII.

SI Capituli Secretarius existat, quidquid ex eorumdem malium notarius existat, quidquid ex eorumdem

Z

red-

reddituum libro ad mensam Capitularem pertinere repererit, extrahat; exactorumque, tam in fructibus, quam in pecunijs reddituum hujusmodi partitiones, ut ab OEconomis singulis Capitularibus persolvantur, absque ulla pro his recipienda mercede, tribuat.

CAPUT XI.

De sigillo Capituli.

Ex Consuet.
Gran. di. c. 61.

HÆc præterea Sancta Synodus Mexicana abusus hætenus introductos de medio tollere, & ne similes introducantur in futurum providere desiderans, hac perpetuo permanfura constitutione decernit, ut Capituli sigillum in capsa sub tribus Clavibus, una quidem penes Decanum, vel ejus loco Præsidentem, altera penes Doctoralis Præbendæ Canonicum, vel eo non existente, Capitularum a majori parte Capituli nominandum, tertia vero penes Secretarium servandis, custodiat: eisdem nihilominus prædictis Clavium Custodibus debitæ officium fidelitatis injungens, ut nullas cujusvis generis litteras, præter illas, quæ a pleno Capitulo deliberatæ fuerint, eodem sigillo sigillari permittant.

§. II.

ET, ut dilucida rerum Capitularium ratio suo tempore, & quoties quaerita fuerit, commodius reddatur, præcipit eadem Synodus, ut præter alios libros Capitulo pro tempore necessarios, certus aliquis (ad annotandum Commissiones, Legationes, Deputationesque omnes, ab eodem Capitulo factas) liber ha-

habeatur, qui Secretario custodiendus, una cum reliquis scripturis, & actis per inventarium consignetur, ut illum, & illa, quoties requisitus fuerit, exhibeat.

STATUTORUM PARS TERTIA.

CAPUT I.

De ijs, quæ reddituum Decimalium Administratores agere debent.

§. I.

CUPIENS alias summpere hæc Sancta Synodus felici reddituum Ecclesiasticorum Administrationi, utilitati, & incremento prospicere, & laudabilem Hispanicarum Ecclesiarum consuetudinem Cathedralibus hujus Provinciæ Ecclesijs, in hoc potissimum sequendam proponere, statuit, & mandat, ut duo Præbendati, (Dignitas videlicet, & Canonicus,) vel alij duo Capitulares, huic ministerio aptiores a Capitulo, assignata congrua juxta reddituum quantitatem mercede, deputentur, qui una cum eo, quem Prælatus negotijs quidem idoneum, & in promovendis redditibus exercitatum ad id nominaverit, Decimales hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ redditus annis singulis auctorentur; ita ut admittendis auctionum sponfionibus, ac deliberandis

Ex Statutis Cb:
posset. c. 79. &
80. & ex Consuet.
Granat. c. 60. in §. (baccen-
la: renas decima-
les) & §. (las
possessiones)